

Analiza impactului de reglementare (AIR)
 asupra proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la modificarea
 Hotărârii Guvernului nr.828/2022 pentru aprobarea Regulamentului
 privind procedurile și documentele aferente Registrului de stat al animalelor

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Analiza impactului de reglementare (AIR) asupra proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr.828/2022 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile și documentele aferente Registrului de stat al animalelor.
Data:	03.08.2023
Autoritatea administrației publice (autor):	Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor
Subdiviziunea:	Direcția sănătatea și bunăstarea animalelor.
Persoana responsabilă și datele de contact:	DI Marin Frecautan, șef al Secției protecția, bunăstarea și înregistrarea animalelor, Direcția sănătatea și bunăstarea animalelor, Tel. 022-264-671 marin.frecautan @ansa.gov.md
Compartimentele analizei impactului	
1. Definirea problemei	
<i>a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate</i>	
<p>Problema care a impus elaborarea proiectului este riscul plasării pe piață a produselor alimentare de origine animală neconforme, nesigure, care pot prezenta pericole pentru sănătatea consumatorilor, apariția unor focare de boli contagioase ale animalelor și cu caracter zoonotic, ce pot afecta grav mediul, sănătatea animală și umană, agricultura, economia, siguranța și securitatea alimentară, precum și operațiunile de export a animalelor și a produselor obținute de la acestea. Astfel în astfel de cazuri, este esențial să se cunoască aceste produse alimentare de la care animalele au fost obținute, dacă acestea au fost ținute în unitatea de focar și, de asemenea, unde au mers animalele din această unitate în perioada de timp în care era probabil să aibă loc transmiterea bolii. Trasabilitatea animalelor poate fi realizată prin asigurarea identificării și schimbului corect de informații, precum și a evidenței în exploatațiile de animale.</p> <p>Siguranța produselor alimentare se poate realiza prin introducerea unui sistem de lucru care identifică și evaluează gradul de risc pentru a elimina cauzele apariției acestuia. Din acest motiv, țările dezvoltate au adoptat legi privind identificarea obligatorie al animalelor – condiție indispensabilă pentru o evidență eficientă a întregului ciclu de viață al animalelor.</p>	
<i>b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate</i>	
<p>Impactul bolilor transmisibile ale animalelor și al măsurilor necesare pentru păstrarea sub control a respectivelor boli poate fi devastator pentru animalele, pentru deținătorii de animale, pentru consumatori ai produselor alimentare de origine animală și pentru întreaga economie.</p> <p>După cum au arătat experiențele recente, bolile transmisibile ale animalelor pot avea, de asemenea, un impact semnificativ asupra sănătății publice și a siguranței alimentare. În plus, se observă și efecte adverse interactive în ceea ce privește biodiversitatea, schimbările climatice și alte aspecte legate de mediu. Schimbările climatice pot influența apariția unor boli noi, prevalența unor boli existente și distribuția</p>	

geografică a agenților patogeni și vectorilor de transmitere a bolilor, inclusiv a acelor care afectează fauna și flora sălbatică.

Pentru a asigura standarde înalte de sănătate animală și de sănătate publică în Republica Moldova și o dezvoltare rațională a agriculturii și a sectorului zootehnic, este necesară stabilirea unor norme privind sănătatea animală la nivelul național. Respectivul norme sunt necesare, printre altele, pentru a contribui la realizarea pieței interne și pentru a evita răspândirea bolilor infecțioase. Respectivul norme ar trebui de asemenea să garanteze, în măsura posibilului, că este menținut statutul sanitar al animalelor existente în țară și că este susținută îmbunătățirea în consecință a acestuia.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Cauzele care au dus la apariția problemei sunt:

1. Imposibilitatea localizării și urmărirea animalelor în scopuri veterinare, care este de o importanță crucială pentru controlul bolilor infecțioase.
2. Plasarea pe piață a produselor alimentare periculoase;
3. Transmiterea și difuzarea bolilor înalt contagioase ale animalelor;
4. Punerea în pericol a sănătății consumatorilor;
5. Existența unor neconformități în cadrul legislativ național;
6. Nerespectarea prevederilor existente privind inofensivitatea produselor alimentare;
7. Produse alimentare de origine animală de o calitate îndoielnică și nesigură supuse comercializării.
8. Inducerea în eroare a consumatorului, neinformarea completă și veridică despre produsul alimentar supus comercializării;
9. Punerea în pericol a sănătății consumatorilor;
10. Încălcarea drepturilor legitime a consumatorilor în privința informării cu privire la produsele alimentare;
11. Nerespectarea obligațiilor și responsabilitățile persoanelor fizice și juridice în domeniul sanitar-veterinar conform prevederilor Capitolului V din Legea nr.221 din 19.10.2007 privind activitatea sanitar-veterinară;
12. Imposibilitatea administratorilor de ferme de a reflecta în termeni stabiliți datele reale despre evenimentele cu animalele deținute.
13. Incapacitatea medicilor veterinari contractați de către ferme de a acorda timp suficient pentru înregistrarea datelor despre evenimentele cu animale.
14. Admiterea erorilor privind datele despre animalele reflectate în actele de însoțire.
15. Cauzarea de suferințe inutile porcilor în procedurile de încărcare prin manipulările de către operatori pentru a citi corect datele de pe mijloacele de identificare.
16. Imposibilitatea desfășurării activităților de comerț cu animale.
17. Costuri suplimentare de personal implicate în manipularea animalelor pentru citirea datelor de identificare.
18. Sustragerea ilegală de animale și introducerea frauduloasă a acestora în circuitul alimentar.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

Riscului plasării pe piață a produselor alimentare neconforme destinate consumului uman obținute în urma abatorizării animalelor și în deosebi a animalelor tinere din speciile bovină, caprină și porcine.

Produsele și subprodusele destinate consumului uman, obținute de la animale, pot fi afectate de factori fizici, chimici și biologici, iar colectarea, procesarea, depozitarea, transportarea și comercializarea către consumatorul final a acestor produse pot pune în pericol viața și sănătatea acestuia.

În condițiile actuale pot apărea situații de punere în pericol a sănătății publice prin neasigurarea protecției sănătății umane și a intereselor consumatorului privind siguranța alimentelor supuse comercializării. Considerăm, că libera circulație a produselor alimentare sigure și sănătoase reprezintă un aspect esențial al pieței interne și contribuie substanțial la sănătatea și bunăstarea cetățenilor, precum și la interesele lor sociale și economice.

Datele statisticii medicinei umane denotă răspândirea largă a maladiilor, cauzate de diverse pericole fizice, chimice și biologice. Sunt cunoscute cazuri de contaminare cu diverși agenți infecțioși de etiologie parazitară sau bacteriană, dar și intoxicații în masă cu urmări letale, provocate de consumul produselor alimentare de origine animală neconforme.

Lipsa unei astfel de intervenții în cadrul normativ național va crea dificultăți întru asigurarea trasabilității, inofensivității și a calității produselor alimentare de origine animală, profilaxia și combaterea bolilor la animale, imposibilitatea accesării de către persoanele fizice și agenții economici a subvențiilor sau despăgubirilor pentru animalele întreținute.

Impactul bolilor transmisibile la animale și măsurile necesare pentru a controla aceste boli pot fi foarte severe pentru animalele individuale, populațiile de animale, deținătorii de animale și pentru economie. Prevenirea și controlul bolilor animalelor care sunt transmisibile la animale sau la oameni reprezintă o problemă importantă pentru operatori din domeniu și autoritățile competente.

În cazul apariției unui focar de boală sau alte urgențe alimentare, este esențial să se cunoască de unde provin animalele ținute în unitatea de focar și, de asemenea, unde au mers animalele din această unitate în perioada de timp în care era probabil să aibă loc transmiterea bolii.

În cazul inacțiunilor din partea statului, nu vor fi necesare cheltuieli pentru elaborarea, adoptarea și publicarea documentului, iar ca dezavantaje se poate de menționat imposibilitatea efectuării serviciilor de identificare a animalelor, fără care nu pot fi efectuate serviciile de supraveghere sanitar-veterinare, nerespectarea principiului trasabilității animalelor vii, necorespunderea cerințelor de identificare a animalelor cu cerințele UE, agenții economici care intenționează un posibil export de animale vii către țările UE nu se vor conforma cerințelor europene, consumatorul final nu va fi protejat la nivelul corespunzător, statul nu va mai putea implementa coerent politicile de subvenționare în domeniul zootehnic, iar în caz de posibilă suspiciune de boală va fi complicat sau chiar imposibil de depistat originea bolii, țara din care provine animalul importat și dacă această țară este liberă de boala în cauză, și de înaintat careva pretenții.

Trasabilitatea fiecărui animal poate fi realizată prin asigurarea identificării corecte și a schimbului de informații, precum și a evidenței în unități.

La data de 03.08.2023 în SIA „RSA” erau înregistrate în total 2 660 863 animale, după cum urmează:

Raion	Numărul de exploatații care au înregistrate animale	Asini		Bovine		Bubaline	Cabaline		Caprine		Ovine		Porcine	
		Total	Din care animale reproductiv (24-45 luni)	Total	Vaci (24-168 luni)	Total	Total	Din care animale reproductiv (24-45 luni)	Total	Din care capre fătătoare (13-120 luni)	Total	Din care oi fătătoare (12-120 luni)	Total	Scroafe (7-60 luni)
Anenii Noi	4203	2		6976	4348		68	2	13376	6913	3684	2937	82313	14593
Balti	398	1		643	311		80	1	1559	1111	2039	1673	420	114
Basarabesca	1030	56	1	823	596		243	0	4396	4069	25107	21406	1306	476
Briceni	4701	5	0	7197	4678		737	1	1129	733	10040	7284	3971	746
Cahul	6899	387	3	5874	2707		1458	0	19821	12716	76318	32314	21613	2842
Calarasi	6732	7	0	4549	2790		3200	82	9991	5578	15911	7686	5066	1042
Cantemir	4790	93	6	1681	1026		582	42	7056	4565	55200	26306	1660	616
Causeni	7578	6	0	10346	6234		301	0	11677	8194	25490	15707	7375	1805
Ceadr-Lunga	4377	85	0	4282	2318		439	1	17407	10869	46655	14160	4414	1012

Chisinau	839	6	0	1244	852	1	240	1	2020	1558	1415	1122	1282	517
Cimislia	4725	47	0	3748	2393		733	4	5698	3920	33610	20347	602	280
Comrat	4694	636	7	5378	2693		426	5	11958	7417	67725	29519	9987	2210
Criuleni	2271			3258	2564		217	7	3400	2829	3668	3117	33197	3764
Donduseni	5801	2		9129	6030		959	0	4230	2546	5001	3011	1028	247
Drochia	8139	50	2	18011	10927		1151	18	6904	4772	13329	8711	5408	1017
Dubăsari	2148	1	0	1888	1262		205	3	2477	1044	1400	1232	6545	586
Edinet	9398	6	0	13845	7857		1155	15	10748	5695	20437	9380	5339	725
Falesti	9940	15	0	16388	11093		1881	8	9360	6968	33081	22318	2422	864
Floresti	7373	5	0	13033	6943		1527	4	10778	5605	17389	11256	18663	5804
Glodeni	5516	3	0	11794	8057		1512	1	12099	9122	23273	15735	2999	859
Grigoriopol	4			60	60								5889	2637
Hîncești	7907	2	1	18302	8806		2287	18	16131	11012	50448	35301	14628	3517
Ialoveni	5179	6	0	7184	3333	192	579	1	5222	2696	11187	5448	11632	1345
Leova	2109	2	1	1665	1147		436	37	2363	1154	21023	13217	2782	573
Nisporeni	5975	1	0	4824	2405		1977	12	10076	5463	21366	7690	6699	854
Ocnita	1691			2726	2136		356	2	1401	1105	2894	2380	979	487
Orhei	4059	67	14	3955	2626		1025	28	6507	5369	9694	8014	10571	2826
Rezina	3941			4559	2619		905	16	5856	3172	3463	1889	33967	9703
Rîbnita	4			2379	1692									
Rîșcani	5727			10030	6902		1055	2	7211	4899	9394	7222	3538	1197
Sîngerei	7772			11577	7627		1002	1	11351	8047	31370	20937	8272	2378
Soldanesti	4038			4507	3280		1041	15	5297	3779	7675	5648	11073	1239
Soroca	7717	2	0	12324	8375		768	0	8302	5622	8701	6081	10039	1992
Stefan Voda	4842	9	0	5984	3907		356	1	7494	4074	8635	5336	2735	1342
Straseni	4009	31	0	4346	2393		1151	18	5708	2800	3626	1688	18932	2169
Taraclia	2556	229	0	2235	1563		567	0	17206	12625	29760	22253	5072	902
Telenesti	5602			4038	2365		2031	47	8074	5282	34673	21266	6357	869
Ungheni	11756	3	0	14069	6461		3145	3	8013	3816	38240	16041	23544	2360
Vulcanesti	1248	66	0	1492	856		104	0	3419	2684	24825	16296	7553	341
Total		1831	35	256343	154232	193	35899	396	295715	189823	797746	451928	399872	76850

În perioada 1 ianuarie- 3 august 2023 au fost înregistrate primar 367 409 animale după cum urmează:

Tip expotație	Bovine	Bubaline	Cabaline	Caprine	Ovine	Porcine
---------------	--------	----------	----------	---------	-------	---------

Nonprofesională	14635	0	451	8675	24382	10507
Sanitar-veterinar	6022	49	4	1421	9437	291826
Total	20657	49	455	10096	33819	302333

În perioada 1 ianuarie- 03 august 2023 au fost înregistrate o serie de evenimente în SIA RSA după cum urmează:

Nr. d/o	Denumirea operației	Efectiv operațiuni înregistrate
1	2	3
1	Numărul operațiunilor de înregistrare a evenimentelor cu animalele în SIA RSA	1651884
Inclusiv:		
2	a) Operațiuni de înregistrare a exploatației, total:	5488
	<i>dintre care:</i>	
	<i>înregistrarea exploatațiilor noi</i>	2989
	<i>modificarea statutului exploatației (suspendarea, carantina, începutul activității, închiderea)</i>	2475
	<i>schimbarea proprietarului/deținătorului exploatației</i>	24
3	b) Operațiuni de înregistrare a animalelor total:	1646396
	<i>dintre care:</i>	
	<i>înregistrarea primară a animalelor</i>	367409
	<i>înregistrarea importului de animale vii</i>	25936
	<i>înregistrarea exportului de animale vii</i>	10916
	<i>înregistrarea evenimentelor (sacrificarea tradițională a animalelor, sacrificarea la industrială a animalelor, sacrificare din cauza unor boli specifice, moartea animalului, dispariția/regăsirea animalului, pierderea și înlocuirea crotaliei, înlocuirea crotaliei neconforme, duplicatul crotaliei)</i>	421777
	<i>înregistrarea plecării</i>	411678
	<i>înregistrarea sosirii</i>	408029

Lipsa unei astfel de intervenții în cadrul normativ național ar pune în pericol mediul și societatea și ar periclita protecția mediului, sănătatea animalelor, sănătatea umană, siguranța și securitatea alimentară națională și va avea un șir de efecte negative cum ar fi:

1. Imposibilitatea localizării și urmărirea animalelor în scopuri veterinare, care este de o importanță crucială pentru controlul bolilor infecțioase.
2. Riscuri sporite pentru sănătatea, protecția și bunăstarea animalelor și răspândirea bolilor infecțioase specifice animalelor cât și a celor cu caracter zoonotic;
3. Imposibilitatea fermierilor de a furniza date corecte despre animalele deținute;
4. Imposibilitatea digitalizării domeniului și implementarea unor instrumente IT cum ar fi aplicații mobile pentru operarea evenimentelor cu animale.
5. Date statistice despre efectivele de animale sau evenimente cu acestea eronate.
6. Imposibilitatea planificării corecte a resurselor necesar pentru măsurile sanitar-veterinare strategice finanțate din bugetul de stat.

7. Punerea în pericol a sănătății publice prin prisma siguranței și calității produselor alimentare;
8. Afectarea relațiilor comerciale externe și imposibilitatea acederii pe noi piețe .

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

Cadrul juridic al SIA RSA este stabilit de art. 5 alin. (2) al Legi nr.231/ 2006 privind identificarea și înregistrarea animalelor care pune în sarcina Guvernului aprobarea unui regulament care să stabilească procedurile și lista documentelor aferente Sistemului Informațional Automatizat „Registrul de Stata al Animalelor”.

Crearea și funcționarea SIA RSA este reglementată de următoarele acte legislative și juridico-normative:

1) Legea nr.221/ 2007 privind activitatea sanitară veterinară;

2) Legea nr.231/ 2006 privind identificarea și înregistrarea animalelor;

Hotărârea Guvernului nr. 828/2022 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile și documentele aferente Registrului de stat al animalelor;

4) Hotărârea Guvernului nr.857 / 2013 „Cu privire la Strategia națională de dezvoltare a societății informaționale „Moldova Digitală 2020”;

5) Hotărârea Guvernului nr.70 /2015 cu privire la aprobarea Conceptului tehnic al Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al animalelor”

6) Hotărârea Guvernului nr.733 / 2006 „Cu privire la Concepția guvernării electronice”;

7) Hotărârea Guvernului nr.656 / 2012 „Cu privire la aprobarea Programului privind Cadrul de Interoperabilitate”;

8) Hotărârea Guvernului nr.1096 / 2013 „Privind aprobarea Planului de acțiuni pe anul 2014 pentru implementarea Programului strategic de modernizare tehnologică a guvernării (e-Transformare)”;

9) Hotărârea Guvernului nr.404 / 2014 „Cu privire la pilotarea platformei de interoperabilitate”.

10) Hotărârea Guvernului nr 791/2022 cu privire la instituirea și aprobarea Conceptului Sistemului informațional integrat „e-ANSA”.

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

Prezentul proiect de Hotărâre implică următoarele obiective:

1. Protecția sănătății consumatorului în privința plasării pe piață a produselor alimentare sigure;

Aceasta va presupune asigurarea unui nivel ridicat de protecție a sănătății și intereselor consumatorilor, oferind consumatorilor finali o bază pentru a face o alegere în cunoștință de cauză și pentru a utiliza în mod sigur produsele alimentare, ținând seama în special de considerații de ordin sanitar, economic, ecologic, social și etic.

2. Piață de desfacere diversificată

Aplicarea standardelor europene de trasabilitate permite conformarea cu cerințele impuse de piața europeană, creșterea competitivității produselor autohtone și respectiv un acces mai facil pe cea mai mare piață de desfacere din lume. Or, multe din standardele europene figurează în regulamentele tehnice ale UE („standarde armonizate”), iar aplicarea lor asigură respectarea cerințelor legislației europene, care este una din cele mai exigente din punctul de vedere al calității și siguranței.

3. Operatori de exploatații de animale responsabilizați privind îmbunătăți gestionarea animalelor la nivelul exploatațiilor;

Prin implementarea prezentelor cerințe vor fi implementate principiile de analiză a pericolelor și a punctelor critice de control pe parcursul întregului flux tehnologic după principiul „de la furcă la furculiță”, vor fi înlăturate riscurile aditerii în consum a produselor alimentare de origine animală cu

modificări patologice sau sacrificării animalelor bolnave și care poate să afecteze sănătatea publică sau animală, sau să relateze despre condiții necorespunzătoare din aspectul protecției și bunăstării animalelor.

4. **Mediu de afaceri integrat în spațiul economic european.**

Reglementările vor facilita colaborarea, comunicarea, sistemul de măsurare și de producție la nivelul pieții comunitare și autohtone, dar și comerțul la nivel european. Astfel, prin standardele europene se asigură o interoperabilitate și compatibilitate a procesului de producție, livrare și vânzare a produselor și serviciilor. Astfel, acestea pot contribui la intensificarea legăturilor dintre mediul de afaceri autohton cu cel european.

5. **Optimizarea termenului de înregistrare al animalelor și a evenimentelor cu animalele, urmărindu-se și îmbunătățirea calității datelor înregistrate.**

Prin aplicarea cerințelor propuse administratorii fermelor de animale vor avea acces direct pentru înregistrarea datelor în SIA RSA, iar medicii/felcerii veterinari vor dispune mai mult timp să acorde asistență veterinară necesară animalelor, decât să piardă timp prețios pentru înregistrarea unor date tehnice.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

Opțiunile propuse sunt următoarele.

Opțiunea I – „a nu face nimic”,

Situația „a nu face nimic” este descrisă la compartimentul „Definirea problemei”.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea țintesc cauzele problemei, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

Opțiunea II - aprobarea proiectului hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile și documentele aferente Sistemului de Identificare și Trasabilitate a Animalelor .

Prezentul proiect are drept scop asigurarea unui nivel înalt de protecție a sănătății consumatorilor prin oferirea accesului la un mediu sigur și la produse alimentare de origine animală sigure și inofensive obținute de la animale sătătoase, întreținute în condiții de bunăstare corespunzătoare, precum și accesibilitatea la servicii gratuite sanitare veterinare garantate de către stat.

Proiectului hotărârii Guvernului hotărâre cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr.828/2022 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile și documentele aferente Registrului de stat al animalelor, urmează a fi definitivat după consultări și discuții, însă schița actuală a acestuia se anexează.

Proiectul stabilește activitățile, competențele, sarcinile, responsabilitățile, regulile, documentele aferente ale SIA „RSA” cu privire la identificarea și înregistrarea exploatațiilor, animalelor, precum și la înregistrarea mișcărilor și evenimentelor acestora, în vederea stabilirii principiului trasabilității animalelor vii.

Proiectul cuprinde reglementări privind acordarea accesului direct administratorilor fermelor de animale sau altor persoane desemnate de a înregistra datele despre animale sau evenimentele efectuate cu acestea în SI SIIA, care corespunde condițiilor și necesităților societății contemporane. Prin urmare medicii/felcerii veterinari vor dispune mai mult timp să acorde asistență veterinară necesară animalelor, decât să piardă timp prețios pentru înregistrarea unor date tehnice.

Actul normativ nominalizat stabilește proceduri mai flexibile, însă la fel de sigure privind identificarea și înregistrarea porcilor din exploatații comerciale, care furnizează animale lanțului scurt de aprovizionare cum ar fi: fermă de origine- abator, fie fermă de origine- fermă pentru creștere și îngrășare- abator.

Astfel, posibilitatea acordării dreptului de înregistrare în grup a porcilor din exploatații autorizate sanitare veterinare, care se propune a fi identificate prin aplicarea individuală a unei crotalii pe urechea dreaptă, ce va conține doar numărul de înregistrare a exploatației în SI SIIA, dacă acestea vor respecta următoarele condiții:

- a) respectă normele sanitar-veterinare privind cerințele de biosecuritate indispensabile profilaxiei și controlului pestei porcine africane la mistreți și porcii domestici, prevăzute în anexa nr. 3 a Hotărârii Guvernului nr. 1368/2016 cu privire la aprobarea unor norme sanitar-veterinare;
- b) dispun de un efectiv mai mare 1000 de porci;
- c) livrează porci exclusiv către exploatațiile autorizate sanitar- veterinar;
- d) procură porci doar de la exploatații care, la fel, posedă dreptul de identificare conform prevederilor prezentului punct;
- e) dispun de un sistem informațional intern de evidență a efectivelor de porcine.

Prezentului proiect va contribui la evaluarea concretă a efectivelor de animale, inclusiv la evenimentele actualizate la zi cu acestea, factor important în elaborarea politicilor în domeniu, dar și punerea în aplicare a Programului acțiunilor strategice de supraveghere, profilaxie și combatere a bolilor la animale, de prevenire a transmiterii bolilor de la animale la om și de protecție a mediului.

Prin aprobarea prezentului proiect, vor fi stabilite inclusiv mecanismele de identificare și înregistrare a animalelor din fermele de animale comerciale, fiind astfel oferit dreptul de înregistrare a evenimentelor cu animale direct de către fermieri.

Aceste premise creează posibilitatea de a extinde accesul furnizorilor și registratorilor de date, permițând ca însăși fermierii să-și poată înregistra, în termene utile, datele despre efectivele de animalele deținute sau evenimentele efectuate cu acestea, asigurându-se astfel soluții IT pentru funcționalitatea mecanismelor privind trasabilitatea animalelor în aval și în amonte, ce va influența pozitiv menținerea sănătății animalelor, siguranța alimentelor și va preveni circuitului tenebru de animale.

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

La proiectului hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 828/2022 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile și documentele aferente Registrului de stat al animalelor nu există o alternativă decât probarea acestuia.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

Opțiunea I- A nu face nimic;

Costuri:

Costurile în lipsa intervenției propuse nu s-au identificat.

Beneficii:

Beneficii în lipsa intervenției propuse nu s-au identificat.

Efecte negative:

1. Existența unor neconformități în cadrul legislativ național;
2. Implementarea defectuoasă a prevederilor existente privind trasabilitatea animalelor și a produselor obținute de la acestea;
3. Punerea în pericol a sănătății consumatorilor;

Riscuri:

1. Riscul apariției diferitor focare de boli și manifestări toxice alimentare;
2. Apariția pericolului privind siguranța consumului produselor alimentare pentru anumite categorii de consumatori;
3. Neconformarea operatorilor din domeniul alimentar la cerințele de trasabilitate și siguranță a produselor alimentare;
4. Rscul de fraude la acordarea de subvenții, ajutoare umanitare, despăgubiri din bugetul de Stat pentru animalele.

5. Tratarea incorectă a unor prevederi din legislația națională;

Impactul:

1. Cadrul normativ național neconform și neunivoc;
2. Produse alimentare de origine animală periculoase;
3. Majorarea cazurilor de de focare de boli ale animalelor și potențial transmiterea acestora la oameni.

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Costuri:

Costurile aferente intervenției statului în domeniul vizat presupun cheltuielile legate de elaborarea și publicarea proiectului de lege respectiv.

Beneficii:

Implementarea cadrului juridic va avea următoarele efecte pozitive:

- realizarea trasabilității animalelor ce influențează direct sănătatea și bunăstarea, precum și siguranța produselor alimentare pe întreg lanțul alimentar;
- creșterea accesibilității fermierilor la servicii de calitate și debirocratizate pentru identificare a animalelor;
- utilizarea la capacitate maximă a instrumentelor IT puse la de E-ANSA.
- favorizarea exporturilor de animale vii și a produselor obținute de la acestea în țările membre a UE și alte țări ale lumii.

Riscuri:

Impacturi negative la etapa elaborării AIR nu au fost identificate. Implementarea prevederilor ce urmează a fi stabilite în prezentul act normativ nu va necesita careva costuri suplimentare din partea statului.

Costuri de conformare:

Prevederile prezentului proiect de hotărâre stabilește costuri de conformare din partea operatorilor din domeniul creșterii animalelor sub aspectul de punerea la dispoziție a informațiilor necesare și asigurarea facilităților (calculator, conexiune la internet) medicului veterinar care deservește ferma pentru a înregistra datele în SIA RSA;

Impacturile identificate

Din punct de vedere **economic** impactul inițiativei propuse este unul neesențial deoarece se răsfrânge nesemnificativ asupra unei părți înguste de agenți economici care activează în domeniul creșterii animalelor.

Din punct de vedere **social** referindu-ne la sănătatea animalelor și a populației identificăm un impact major pozitiv, care se va reflecta în reducerea cazurilor de boli la animale și toxicoinfecții alimentare, oferirea accesului societății la produse alimentare sigure.

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Opțiuni alternative nu au fost identificate.

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta

Riscuri care pot duce la eșecul intervenției nu s-au identificat. Gradul de conformare a prevederilor stabilite prin proiectul prenotat va fi unul optim, deoarece acestea în totalitate vin să garanteze sănătatea animalelor, trasabilitatea, inofensivitatea și calitatea produselor alimentare plasate pe piață conform practicilor internaționale.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sînt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

Au fost identificate costuri minore de conformare în vederea implementării prevederilor prezentului proiect din partea operatorilor din domeniul zootehnic. Intervenția propusă are impact pozitiv asupra sănătății animalelor și umane publice, precum și asupra competitivității afacerilor, a activităților întreprinderilor din domeniul alimentar, precum și al coerenței politicilor de subvenționare și susținere în domeniul agricol.

Concluzie

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

În vederea asigurării unui nivel ridicat de protecție a sănătății animalelor și al siguranței produselor alimentare obținute de la acestea și garantarea dreptului consumatorilor la produse alimentare sigure, se va opta pentru aprobarea proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 828/2022 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile și documentele aferente Registrului de stat al animalelor.

Opțiunea propusă va influența pozitiv mediului de afaceri din domeniul alimentar, cât și asupra societății prin protejarea de boli transmisibile și garantarea consumatorilor cu produse sigure și de calitate.

5. Implementarea și monitorizarea

a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sînt necesare

Implementarea proiectului de hotărâre ține de competența Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, conform prevederilor art.19 a Legii nr.221/20007 privind activitatea sanitară veterinară și art. 3¹al Legii nr. 231/2006 privind identificarea și înregistrarea animalelor, fiind necesar după operarea modificărilor de a asigura dezvoltarea SI RSA astfel încât animalele să fie înregistrat în grup, precum și instruire continue pentru fermieri de utilizare a acestuia.

b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea

Monitorizarea se va efectua în baza următorilor indicatori de performanță:

1. diminuarea cazurilor de boli ale animalelor și cazurilor de toxicoinfecții alimentare sau infecții provocate de zoonoze.
2. optimizarea cheltuielilor bugetare pentru controlul și eradicarea bolilor la animale;
3. diminuarea fraudelor din domeniul circuitului alimenar;
4. creșterea numărului de beneficiari a serviciilor gratuite sanitare veterinare și de identificare a animalelor;
5. optimizarea termenului de înregistrare al animalelor și a evenimentelor cu animalele, urmărindu-se și îmbunătățirea calității datelor înregistrate.
6. date statistice reale a numărului de animale existente;
7. accesarea produselor autohtone pe noi piețe externe.

c) Identificați peste cît timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea

Evaluarea impacturilor estimate ale proiectului de act normativ va putea fi realizată peste aproximativ un an de la data intrării în vigoare a acestuia. Raportul anual de activitate al ANSA va cuprinde aspecte privind cuantificarea indicatorilor de performanță.

6. Consultarea

a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare;
Ministerului Economiei;
Ministerul Finanțelor;
Ministerul Justiției;
Agenția de Guvernare Electronică;
Centrul Național Anticorupție;
Colegiul Medicilor Veterinari;
Asociației producătorilor de carne de porc;
Federația Națională a Crescătorilor de Ovine și Caprine;
Asociația producătorilor de lapte ;
Federația Națională a fermierilor din Republica Moldova.

b) **Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților**

În conformitate cu art.5 și 9 din Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, precum și a pct.11 subpct.3), din Metodologia de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative aprobată prin Hotărârea de Guvern nr.23/2019, anunțul privind consultările publice ale proiectului în cauză va fi plasat pe pagina - web oficială a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor (www.ansa.gov.md), secțiunea – Transparența decizională și pe particip.gov.md (<https://particip.gov.md/ro/document/stages/pentru-aprobarea-regulamentului-privind-procedurile-si-documentele-aferente-registrului-de-stat-al-animalelor/9608>), pentru prezentarea de propunerilor și obiecțiilor.

Inițierea consultărilor publice asupra Analiza Impactului de Reglementare a proiectului de hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile și documentele aferente Sistemului de Identificare și Trasabilitate a Animalelor, urmează a fi remis pentru avizare Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerului Economiei și Agenției de Guvernare Electronică. Urmează a fi remis pentru supunerea expertizei și avizării de Centrul Național Anticorupție.

La fel, va fi consultat și cu Colegiul Medicilor Veterinari, Asociației producătorilor de carne de porc, Federația Națională a Crescătorilor de Ovine și Caprine, Asociația producătorilor de lapte și Federația Națională a fermierilor din Republica Moldova care în urma discuțiilor purtate inclusiv în cadrul ședințelor organizate de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a expus pozitiv pe marginea unei astfel de inițiative.

c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)

Asociația producătorilor de lapte au solicitat de a fi oferit dreptul administratorilor de ferme de a înregistra direct ei date în SI RSA iar Asociația producătorilor de carne de porc au solicitat oferirea dreptului de înregistrare cu un cod unitar a animalelor din specia porcină, precum și oferirea dreptului administratorilor de ferme de a vizualiza și înregistra datele despre animale.

La fel această rubrică va fi coplețită după parvenirea opiniilor părților consultate.

Anexă

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categoriile de impact	Punctaj atribuit		
	Opțiune a propusă	Opțiunea alterativă 1	Opțiunea alterativă 2
Economic			

costurile desfășurării afacerilor	-1	-	-
povara administrativă	0	-	-
fluxurile comerciale și investiționale	0	-	-
competitivitatea afacerilor	0	-	-
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	0	-	-
concurența pe piață	0	-	-
activitatea de inovare și cercetare	0	-	-
veniturile și cheltuielile publice	0	-	-
cadrul instituțional al autorităților publice	0	-	-
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	0	-	-
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	0	-	-
situația social-economică în anumite regiuni	0	-	-
situația macroeconomică	0	-	-
alte aspecte economice	0	-	-
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	0	-	-
nivelul de salarizare	0	-	-
condițiile și organizarea muncii	0	-	-
sănătatea și securitatea muncii	0	-	-
formarea profesională	0	-	-
inegalitatea și distribuția veniturilor	0	-	-
nivelul veniturilor populației	0	-	-
nivelul sărăciei	0	-	-
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	0	-	-
diversitatea culturală și lingvistică	0	-	-
partidele politice și organizațiile civice	0	-	-
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	2	-	-
modul sănătos de viață al populației	0	-	-
nivelul criminalității și securității publice	0	-	-
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	0	-	-
accesul și calitatea serviciilor educaționale	0	-	-
accesul și calitatea serviciilor medicale	0	-	-

accesul și calitatea serviciilor publice administrative	2	-	-
nivelul și calitatea educației populației	0	-	-
conservarea patrimoniului cultural	0	-	-
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	0	-	-
accesul și participarea populației în activități sportive	0	-	-
discriminarea	0	-	-
alte aspecte sociale	0	-	-
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	0	-	-
calitatea aerului	0	-	-
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	0	-	-
biodiversitatea	0	-	-
flora	0	-	-
fauna	2	-	-
peisajele naturale	0	-	-
starea și resursele solului	0	-	-
producerea și reciclarea deșeurilor	0	-	-
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	0	-	-
consumul și producția durabilă	0	-	-
intensitatea energetică	0	-	-
eficiența și performanța energetică	0	-	-
bunăstarea animalelor	3	-	-
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	0	-	-
utilizarea terenurilor	0	-	-
alte aspecte de mediu	0	-	-

Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea “a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit.b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.

1. Proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile și documentele aferente Sistemului de Identificare și Trasabilitate a Animalelor;
2. Nota informativă a acestuia.